

РЕШЕНИЕ

№ 234

гр. Тутракан, 07.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТУТРАКАН в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Огнян К. Маладжиков

при участието на секретаря Заниела Л. Василева
като разглежда докладваното от Огнян К. Маладжиков Гражданско дело № 20233430100204 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано по редовна и допустима искова молба на В. М. Р. с ЕГН ***** против А. К. Х. с ЕГН ***** . Предметът му касае иск за обезщетение на вреди от противоправно поведение, установено с влязла в сила присъда по НЧХД № 13/2021 на ТнРС.

Подсъдността на делото на Тутраканския районен съд се определя по посочения от ищеца постоянен адрес на ответника в гр. Тутракан – чл. 105 ГПК, и от местоизвършването на деянието – чл. 115, ал. 1 ГПК, както и от цената на иска за неимуществените вреди 2500 лева и за имуществените – 1000 лева.

Ищецът е освободен на основание чл. 83, ал. 1, т. 4 ГПК от държавна такса при образуване на делото.

Предмет на делото е също така насрещният иск на А. К. Х. против В. М. Р., чиято цена е 2500 лева и е за обезщетяване на вредите от недоказаната част от обвинението на ищеца по първоначалния иск, довела до частичното оправдаване на Х. с присъдата по същото НЧХД № 13/2021 на ТнРС.

По първоначалния иск В. М. Р., чрез процесуален представител, се позовава на влязлата на 13.03.2023 г. в сила Присъда № 12/20.06.2022 г. по НЧХД № 13/2021 на ТнРС, с която А. К. Х. е признат за виновен в това, че на 23.09.2020 г. в гр. Тутракан, обл. Силистра, на публично място, е казал нещо унижително за честта и достойнството на В. М. Р., а именно: „Черен циганин. Майка ти ще еба“, с което е извършил престъпление по чл. 148, ал. 1, т. 1 във

връзка с чл. 146, ал. 1 от НК. В допълнение към репликите, за които Х. е признат за виновен, Р. твърди, че на 23.09.2020 е изпълнявал служебните си задължения като горски инспектор при РДГ-Русе с колегата му И.В.В., когато около 10,15 ч. до тях спрял негов познат – К. В., с когото започнали да разговор. Докато тримата разговаряли, до тях с личния си автомобил спрял А. К. Х.. Последният отвори прозореца на автомобила си и се обърнал към В. с въпроса - „Мазнат ли ти се?“, при което Р. реагирал и му казал да си продължава по пътя. В отговор Х. се обърнал към Р. с думите - „Черен циганин. Майка ти ще еба! Ще сляза, ще ти счупя главата, ще те пребия!“, след което си тръгнал. В резултат на отправените обиди ищецът Р. се оплаква, че е уронен личният и професионалният му авторитет, тъй като всичко се е случило пред двама души – колегата му И. В. и познатият му К. В.. Започнал да изпитва психологически дискомфорт, тъй като думите засегнали достойнството му като личност и променили собствената му личностова самооценка, която значително се занижи. Без да бъде предизвикан, Х., на публично място го унизил и засегнал личното му достойнство. Било образувано досъдебно производство по случая, за което Р. ангажирал като свой повереник - адвокат П. П. от РАК, и ѝ заплатил два адвокатски хонорара в общ размер на 1000 лева, с което обосновава иска си за обезщетяване на имуществените вреди от деянието на Х.. Неимуществени вреди от уронения личен и професионален авторитет Р. претендира в размер на 2500 лева. Иска законната лихва върху двете главници от 23.09.2020 до окончателното изплащане на обезщетението, както и присъждане на направените разноски по настоящото дело.

А. К. Х., чрез процесуален представител, оспорва първоначалния иск, моли за неговото отхвърляне с произтичащите от това законови последици. Относно имуществените вреди от 1000 лева за разноски по ДП изтъква, че разноски се дължат съобразно изхода на делото, като очевидно досъдебното производство не е довело до позитивен за Р. изход, имайки предвид факта, че присъдата, на която се позовава, е по дело от частен характер. Отделно настоява, че разноски по един процес не могат да се претендират по друг. Относно неимуществените вреди в размер на 2500 лева, Х. счита същите за изключително завишени. Липсвало в исковата молба твърдения какво е отражението на стореното върху самочувствието и битието на Р. след случая; изтъкнати са само такива свързани с двама души. Обръща внимание, че за част от репликите, които Р. твърди в исковата си молба, че са го засегнали, не са били обект на разискване и на установяване в наказателното производство и отрича да са били част от фактологията.

По насрещния иск А. Х. се позовава на оправдателната част от присъдата по цитираното НЧХД за квалификацията по чл. 148, ал. 1, т. 3 във вр. чл. 146, ал. 1 от НК, с която е признат за невинен, че отправените към Р. реплики „Черен циганин. Майка ти ще еба“ са били в качеството му на длъжностно лице, при изпълнение на служебните задължения като горски инспектор в РДГ гр. Русе, към МЗХГ – София. Твърди, че както той, така и Р. били абсолютно наясно, че мястото, на което са се случили събитията – обидата, нямат връзка с качеството му на длъжностно лице и/или по повод

изпълнение на служебните му задължения. Поддържането на обвинение по този квалифициращ текст както пред съда, така и в обществото твърде сериозно е наранило Х., който се оплаква, че се е почувствал изключително унижен от това неоснователно обвинение. През целия си живот е работил под пагон и никога не би обидил човек, който изпълнява служебни задължения под каквато и да било форма. Последното, според Х., съвсем ясно се знае и осъзнава от Р.. Много месеци наред, години, Х. пресъздавал обстановката, в която са имали словесните пререкания и нито за миг не допускал, че Р. ще го обвини и за това, че бил на служба, защото в действителност не е бил и го е знаел много добре. Счита, че ответникът по насрещния иск също следва да понесе своята отговорност за неоснователното обвинение, като заплати обезщетение за нанесените му неимуществени вреди, изразяващи се в дълго обсебеното ежедневие от наказателния процес. С ответника по насрещният иск се познавали много отдавна. Х. споделя, че са имали и добри, и лоши години на познанство, но отношенията към онзи момент били лични, и това било ясно за Р., който преиначил ситуацията с цел Х. да бъде признат за виновен за нещо, което не е сторил. Последният често се чувствал безсилен, обвинен съвсем неоснователно, постоянно мислел за това и не можел да спи, не искал да излиза, докато продължавало наказателното дело. Имал усещането, че всички приемали, че той би могъл да обиди служебно лице. Усещал, че и вече бившите му колеги от полицията гледали с недобро око на това. Негативните чувства продължили независимо от оправдателната присъда – ответникът го е обвинил и като е ли никой не се интересувал от оправдателната присъда. Това усещане за неоснователен упрек на всички униформени – независимо полицаи или горски нямало да го напусне още дълго време, предполага Х.. Говорил все за това, не можел да се съсредоточи в друг разговор. При всяка среща започвал да обяснява, че е оправдан по обвинението за квалифицирана обида към длъжностно лице. Изцяло ангажирал и семейството си с неговите страхове и притеснения. Имал чувството, че е непълноценен. Затова намира за нужно да му се присъди обезщетение за неимуществени вреди, които определя на 2500 лева, ведно със законната лихва от датата на увреждането, която определя сам от влизане в сила на оправдателната присъда по НЧХД 13/2021 т. по описа на ТРС, сочейки датата 03.07.2022 г., а после визира депозирането на тъжбата, по която е образувано НЧХД № 13/2021 на ТнРС, като дата на увреждането, без да я конкретизира. Претендира разноски.

В. Р. оспорва насрещния иск. Настоява, че в процесния ден е бил на работа и в длъжностно качество, което се е осъзнавало от Х..

В откритото съдебно заседание страните поддържат исковете и становищата си. Представят писмени защиты в предоставения от съда срок.

От фактическа страна съдът намира следното:

С влязла на 13.03.2023 г. в сила Присъда № 12/20.06.2022 г. по НЧХД № 13/2021 на ТнРС ответникът Х. е признат за виновен в това, че на 23.09.2020 г. в гр. Тутракан, обл. Силистра, на публично място, е казал нещо унижително за честта и достойнството на В. М. Р., а именно: „Черен циганин. Майка ти ще еба“, с което е извършил престъпление по чл. 148, ал. 1, т. 1 във връзка с чл.

146, ал. 1 от НК, като на осн. чл. 78а от НК е освободен от наказателна отговорност. Със същата присъда е признат за невинен да е изрекъл цитираните реплики към Р. в качеството му на длъжностно лице, при изпълнение на служебните му задължения като горски инспектор РДГ гр. Русе, към МЗХГ-София, поради което е оправдан за квалификацията по чл. 148, ал. 1, т. 3 във вр. чл. 146, ал. 1 от НК.

От показанията на свидетелката Ж. се установява, че след извършеното деяние ищецът Р. се почувствал обиден като мъж, с накърнена личност; в един момент се затворил вкъщи и в себе си; издигнал стена между него и свидетелката Ж., с която е във фактическо съжителство от 2015 г.; стената още стояла помежду им; малко по нервен станал от обикновено; на моменти избухвал за нищо; казвал, че думите на Х. още са му в главата; вече започнал да води някакъв социален живот, но на събирания, не бил същият човек; обидата още била в главата му; заради нервността прибягнал до билкови успокояващи „Алора“, които все още приема.

Свидетелят Б. също има наблюдения върху ищеца Р. преди и след обидата, тъй като са приятели и съседи. В деня на инцидента видял Р. като се прибира, но последният не го поздравил както обикновено. Разбрал, че е бил псуван и му е накърнено достойнството. Имало голяма промяна в него; отказвал да се събират; все си намирал причини; не бил същият; и на други приятели отказвал събиранията; казвал, че нямал желание; не се чувствал добре и вдигал кръвно.

Воденият и приключил наказателен процес срещу ответника по главния иск Х. също не му се е отразил добре. Свидетелката Х.а, негова съпруга, дава показания, че наказателният процес била най-стресиращата ситуация в семейството им. Съпругът ѝ се почувствал унижен, с накърнено достойнството, тъй като през целия си живот бил униформен и му се отразило на авторитета; понастоящем имал проблеми със съня; трудно му е да го преглътне; много бил изненадан от обвинението в квалификацията за обида към длъжностно лице; настъпила промяна в него, безпокойство, не можел да спи, не се хранил; заставал и мълчал, не искал да комуникира; не бил същият човек като преди.

Свидетелят З. дава показания, че има голяма разлика от преди и сега в А. Х., с когото са приятели и съседи от преди 15 г. Чувствал се разстроен и унижен, защото цял живота е работил като човек на закона; направо бил е съкрушен; не искал да общува, обиден, вдигал кръвно. Знае, че е викан в полицията във връзка със случая.

Съдът намира показанията на четиримата свидетели за достоверни от гледна точка наличието на промяна в поведението на страните, но твърде преекспонирани. Същите описват Р. и Х. като хора, характеризиращи се с твърде лабилни психики, което никак не кореспондира с факта, че са мъже на закона. Единият, бивш дългогодишен полицай, другият, настоящ горски инспектор с над 20-годишен стаж, срещали в работата си не един и двама правонарушители, от които надали всичките са били джентълмени.

От правна страна съдът намира следното:

Всички иски са по чл. 45 от ЗЗД – всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. За законната лихва иски са по чл. 86 от ЗЗД.

На основание чл. 300 от ГПК, гражданският съд е длъжен да приеме, че Р. е пострадал от обидата „Черен циганин. Майка ти ще еба“, изречена от Х. на публично място, и с оглед на обичайните вреди, които би нанесла такова престъпление, съдът приема, че главният иск на Р. срещу Х. за неимуществените вреди в размер на 2500 лева е основателен до размера от 1500 лева. Лихвата за забава при неправомерно увреждане се дължи от деня на увреждането - 23.09.2020 г.

На същото основание – чл. 300 от ГПК, гражданският съд е длъжен да зачете оправдателната присъда, че обидата не е отправена към Р. в качеството му на длъжностно лице. Но дори да се приеме, че Х. е претърпял психологически дискомфорт от тази квалификация в обвинителния инструмент, липсата ѝ не може да се приравни на липсващо деяние. До настоящото дело се стига вследствие на престъпното деяние – обида, за което е признат за виновен, че е извършил на публично място, макар с присъдата да е освободен от наказателна отговорност. И двата признака – по т. 1 и т. 3 на 148, ал. 1 са все квалифициращи към основния състав на престъплението по чл. 146, ал. 1 от НК и обуславят еднаква отговорност. Стресът, който е налегнал Х., е вследствие на собственото му противоправно деяние. Единственото, което съдът приема в негова полза, е, че ако беше признат за виновен и по втората квалификация, съвкупността на двете би следвало да се отчете като отегчаващо вината обстоятелство, оттам и до по-висока санкция при индивидуализацията на административното наказание по чл. 78а от НК. Затова справедливостта на допуска съвсем да не се присъди обезщетение за насрещния иск. На осн. чл. 52 от ЗЗД съдът намира, че същият следва да се уважи до размера от 500 лева. Лихвата за забава при неправомерно увреждане се дължи от деня на увреждането. Съдът приема, че увреждането за Х. настъпва с получаване на призовката му като подсъдим – 09.03.2021 г., тъй като с нея той научава и за образуваното срещу него дело от частен характер.

По главния иск за имуществените вреди от 1000 лева. Съдът установява, че по НЧХД 13/2021 на ТНРС Р. е платил 400 лева адвокатски хонорар. Не се установи дали и колко е платил на адвокат във връзка с предварителна проверка и/или досъдебно производство, образувани по повод на същия инцидент. Независимо от това, дори да бяха установени в пълен размер претенциите на ищеца по този иск, настоящият съд неправилно е допуснал същия до разглеждане. Вярно е, че отговорността за разноси срещу насрещната страна в съдебно производство е деликтна, но в наказателния процес е предвидена възможност за частния тъжител да поиска от съда да му ги присъди. Разноските никога не могат да бъдат главна претенция, когато е насочена срещу подсъдим по частна тъжба. Вземането за тях винаги е акцесорно вземане и се преценява с оглед на постановената присъда. Затова преценката винаги е на съда, който разглежда частната тъжба, и не може да се отдели, като се предяви в друг процес по гражданскоправен ред. Няма място за приложение по аналогия, почерпена от делата по ЗОДОВ, в които

оправданият подсъдим по наказателно дело от общ характер претендира разносните за адвокатски хонорар на наетия защитник, тъй като с присъдата или определението по чл. 306 от НПК наказателният съд не се произнася по тях, за разлика от възможността да стори същото по направено от частния тъжител искане. Ето защо, съдът следва да остави искът за имуществените вреди без разглеждане, като недопустим, а производството по него да се прекрати.

По разносните в настоящото дело:

Разносните, направени от Р., са за адвокатски хонорар от 600 лева. Тъй като същият е платен при завеждане на исковата молба, съдът приема, че се отнася за защита само по нея и то за двата иска, но не и за защита по насрещния иск.

Разносните, направени от Х., са за адвокатски хонорар 480 лева с ДДС, но тъй като не е разграничено колко са за защитата по главния иск и за насрещния, съдът приема, че са поравно. Платил е 100 лева държавна такса за насрещния иск.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК, Х. следва да плати разносните на Р. съобразно уважената част от иска спрямо общата цена на всички искове, предявените с исковата молба. Той е платил 600 лева адвокатски хонорар, при което $(600 \times 1500) : 3500$, прави 257,14 лева.

На осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК, Х. следва да плати по сметката за държавни такси на РС-Тутракан държавна такса в размер на 60 лева за уважената част от иска на Р..

На осн. чл. 78, ал. 3 и ал. 4 от ГПК, Р. следва да плати разносните на Х. съобразно отхвърлената и прекратената част на първоначалната искова молба, при което $(240 \times 2000) : 3500$, прави 137,14 лева.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК, Р. следва да плати разносните на Х. по насрещния иск, съобразно уважената част, при което $(240 \times 500) : 2500$, прави 48 лева.

Водим от гореизложеното, Тутраканският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. К. Х. с ЕГН ***** да плати на В. М. Р. с ЕГН ***** обезщетение в размер на 1500 лева (хиляда и петстотин лева) за претърпените неимуществени вреди, настъпили от деянието, за което е признат за виновен с влязлата на 13.03.2023 г. в сила Присъда № 12/20.06.2022 г. по НЧХД № 13/2021 на ТнРС, а именно, че на 23.09.2020 г. в гр. Тутракан, обл. Силистра, на публично място, е казал нещо унижително за честта и достойнството на В. Р. – „Черен циганин. Майка ти ще еба“; ведно със законната лихва за забава върху главницата от 1500 лева, считано от 23.09.2020 г. до изплащане на задължението; като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над уважения размер от 1500 лева до претендирания от 2500 лева.

ОСЪЖДА В. М. Р. с ЕГН ***** да плати на А. К. Х. с ЕГН ***** обезщетение в размер на 500 лева (петстотин лева) за претърпените неимуществени вреди, настъпили от неоснователно повдигнатото обвинение, по което с влязла на 13.03.2023 г. в сила Присъда № 12/20.06.2022 г. по НЧХД № 13/2021 на ТнРС, деецът Х. е оправдан, че обидните думи „Черен циганин. Майка ти ще еба“ е отправил към В. Р. в качеството му на длъжностно лице, при изпълнение на служебните му задължения като горски инспектор РДГ гр. Русе, към МЗХГ-София; ведно със законната лихва за забава върху главницата от 500 лева, считано от 09.03.2021 г. до изплащане на задължението; като ОТХВЪРЛЯ насрещния иск за разликата над уважения размер от 500 лева до претендирания от 2500 лева.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ предявеният от В. М. Р. с ЕГН ***** срещу А. К. Х. с ЕГН ***** иск за обезщетение на имуществени вреди от 1000 лева, представляващи платен адвокатски хонорар за защита по НЧХД № 13/2021 на ТнРС и на досъдебно производство и/или на прокурорска преписка във връзка със същото деяние, и ПРЕКРАТЯВА производството по него.

ОСЪЖДА А. К. Х. с ЕГН ***** да плати 257,14 лева (двеста петдесет и седем лева и четиринадесет стотинки) на В. М. Р. с ЕГН ***** за сторените разноски по гр.д.№ 204/2023 на ТнРС.

ОСЪЖДА В. М. Р. с ЕГН ***** да плати 185,14 лева (сто осемдесет и пет лева и четиринадесет стотинки) на А. К. Х. с ЕГН ***** за сторените разноски по гр.д.№ 204/2023 на ТнРС.

ОСЪЖДА А. К. Х. с ЕГН ***** да плати 60 лева (шестдесет лева) по сметката на Районен съд Тутракан с IBAN BG63 CECB 9790 3187 9800 00 държавна такса върху уважения иск за неимуществени вреди на В. Р. срещу него.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок пред Окръжен съд Силистра.

Съдия при Районен съд – Тутракан: _____